

Міністерство
освіти і науки
України

Розвантаження та оновлення програм початкової школи. Математика

Здійснено в межах чинного Державного
стандарту

Ключові зміни

- Посилено акценти на діяльнісних результатах навчання.
- Розвантаження програми відбулося здебільше за рахунок суттєвих змін у Державних вимогах до рівня загальноосвітньої підготовки учнів.
- Більш явно відобразився принцип «ножиць» або «міні-максу»: деякі теми вводяться з метою пропедевтики, але вимог до їх засвоєння немає, – це означає, що відповідний матеріал розглядається, але не оцінюється; або за потреби учитель певний зміст може подати глибше, а перевіряти – лише обов'язковий мінімум.

Найсуттєвіші зміни

- У 1 класі табличне додавання і віднімання у межах 10 учні засвоюють на рівні навички. Це досягається через дотримання вимоги «виконує арифметичні дії додавання та віднімання чисел на основі знання складу числа, порядку чисел у натуральному ряді, переставного закону додавання, взаємозв'язку додавання і віднімання»; не акцентується увага на заучуванні табличних випадків, оскільки на цьому етапі важливіше сформувати прийоми обчислень, ніж вдаватися до механічного запам'ятовування. Це основна тема 1 класу, отже на неї відведено найбільше часу, якого достатньо для засвоєння таблиць.

Найсуттєвіші зміни

- У 1 класі порозрядне додавання і віднімання двоцифрових чисел у межах 100 без переходу через розряд обмежується розумінням сутності прийому, тобто вимогу «виконує обчислення з опорою на зразок» вилучено. Це означає, що можна пропонувати учням спільно з учителем додавати та віднімати числа в межах 100 без переходу через розряд, але не виконувати роботу самостійно.

Найсуттєвіші зміни

- Одним із важливих результатів навчання у 2 класі залишається **сформованість обчислювальної навички додавання і віднімання чисел у межах 100**. Що стосується вивчення таблиць додавання і віднімання з переходом через десяток у межах 20, то застосовано такий самий підхід, як до вивчення таблиць у 1 класі – учні засвоюють випадки табличного додавання і віднімання впродовж тривалих практичних вправ, формуємо прийоми обчислень, пропонуємо виконувати обчислення різними способами для того, щоб кожен обрав найзручніший для себе спосіб, натомість не тренуємо механічну пам'ять.

Найсуттєвіші зміни

- Такий самий підхід реалізовано й до вивчення таблиць множення і відповідних випадків ділення: від засвоєння суті арифметичних дій; формування вміння застосовувати переставний закон множення, розуміння взаємозв'язку множення та ділення; засвоєння окремих випадків множення та ділення на 1 та 10, ділення рівних чисел, – до ознайомлення з табличним множенням і діленням. **У 2 класі учні знаходять результати табличного множення чисел 2–5 і відповідних випадків ділення зручним для себе способом – замінивши, наприклад, добуток сумою однакових доданків, або використовуючи попереднє чи наступне значення таблиці, виконуючи послідовне множення, або по пам'яті – хто як може.** **Результати множення чисел 6–9 й відповідних випадків ділення учні знаходять**

Найсуттєвіші зміни

- У 3 класі вивчення таблиць множення і ділення доводимо до рівня обчислювальної навички. У такий спосіб передбачено розтягнення у часі вивчення табличного множення та ділення – у результаті багаторазових вправ і розв'язування сюжетних задач досягаємо мимовільного запам'ятовування табличних результатів.

Найсуттєвіші зміни

- До змістової лінії «Сюжетні задачі» у 2-му класі повернуто тему «Обернена задача (ознайомлення)» – це пов'язано з методичною доцільністю, а також прагненням полегшити розуміння способів знаходження невідомих компонентів віднімання. Оскільки тема пропонується для ознайомлення, то жодної вимоги до рівня її засвоєння учнями не передбачено.

Найсуттєвіші зміни

- У програмі ще більше акцентовано увагу на виконанні **практичних завдань**. Наприклад, вимога до теми «Усна і письмова нумерація чисел у межах 100» звучить так: «утворює числа 11-100 з десятків та одиниць при виконанні практичних вправ (з використанням паличок, намистинок тощо)»; під час вивчення величин акцентовано на використанні знань про вивчені величини під час розв'язування практично-зорієнтованих задач.

Міністерство
освіти і науки
України

Дякуємо за увагу